

WIĘCEJ POMYSŁÓW
NA WSPÓŁPRACĘ

Raport z konsultacji społecznych z organizacjami pozarządowymi

zorganizowanych w celu wypracowania kierunków współpracy
i propozycji zadań do Wieloletniego Programu Współpracy Gminy
Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi na lata 2019-2022.

Kraków, lipiec 2018 r.

Spis treści

I.	Wprowadzenie	2
II.	Przebieg procesu konsultacji	3
III.	Struktura raportu	5
IV.	Część I Postulaty organizacji dotyczące współpracy z Gminą Miejską Kraków	7
V.	Część II Pomysły na nowe zadania i rozwiązania	14
VI.	Podziękowania	18

Wprowadzenie

Niniejszy raport jest podsumowaniem procesu konsultacji z przedstawicielami sektora krakowskich organizacji pozarządowych, służących wypracowaniu kierunków współpracy i propozycji zadań do Wieloletniego Programu Współpracy na lata 2019-2022.

Celem przeprowadzenia konsultacji było zebranie uwag i opinii przedstawicieli organizacji pozarządowych dotyczących doświadczeń w dotychczasowej współpracy z Urzędem Miasta Krakowa, pomysłów na współpracę w przyszłości oraz nowych zadań publicznych, które mogłyby być zlecane NGO-som. Konsultacje zostały zrealizowane przez Fundację Biuro Inicjatyw Społecznych oraz Federację Małopolska Pozarządowa w ramach projektu „Opracowanie Wieloletniego Programu Współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi na lata 2019-2022” we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Wspierania Inicjatyw Społecznych w Krakowie. Zadanie publiczne zostało współfinansowane ze środków Miasta Krakowa.

Przebieg procesu konsultacji

W okresie od 25 maja do 4 lipca 2018 r, odbyło się 11 spotkań konsultacyjnych, w których uczestniczyło łącznie 94 osoby, będących przedstawicielami 72 krakowskich organizacji pozarządowych. Spotkania branżowe zostały zorganizowane dla organizacji działających w obszarach:

- kultura i sztuka (25.05.2018)
- pomoc społeczna i osoby z niepełnosprawnościami (05.06.2018)
- wsparcie seniorów (06.06.2018)
- rewitalizacja, przestrzeń, Nowa Huta (07.06.2018)
- młodzież i edukacja (11.06.2018)
- sport, zdrowie, profilaktyka (14.06.2018)
- antydyskryminacja, mniejszości, prawa kobiet, prawa człowieka (15.06.2018)

Zorganizowano ponadto spotkanie dedykowane organizacjom, które do tej pory nie współpracowały z miastem (26.06.2018) oraz dwa spotkania tematyczne poświęcone wybranym wątkom przewodnim: „Polityka lokalowa i zasady korzystania z mienia gminy” (21.06.2018) i „Tworzenie warunków do współpracy NGO i biznesu” (22.06.2018). Ostatnie spotkanie miało charakter „ogólnobranżowy” – do udziału w nim zaproszono wszystkie organizacje, które nie miały okazji wziąć udziału w poprzednich (4.07.2018).

Konsultacje były organizowane w różnych lokalizacjach (Fundacja Biuro Inicjatyw Społecznych, Miejskie Centrum Dialogu, Centrum Obywatelskie, Miejski Ośrodek Wspierania Inicjatyw Społecznych) i o różnych porach, aby umożliwić udział jak największej liczbie przedstawicieli NGO.

Zaproszenia do udziału w spotkaniach przesyłane były drogą mailową do organizacji znajdujących się w bazie krakowskich organizacji ze strony ngo.krakow.pl (474 instytucje), a także poprzez kontakty z branżowymi Komisjami Dialogu Obywatelskiego oraz z zasobów własnych. Na Facebooku utworzone zostały wydarzenia dotyczące całego cyklu konsultacji (post dodatkowo promowany odpłatnie) oraz wydarzenia dotyczące poszczególnych spotkań. Przed każdym spotkaniem według klucza branżowego/zainteresowań prowadzono intensywną kampanię telefoniczną. Spotkania promowane były także drogą plakatów (dwa cykle plakatowe po 20 szt. plakatów zamieszczone m.in w Miejskim Centrum Dialogu, Centrum Obywatelskim, Ambasadzie Krakowian, Federacji Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP, Ambasadzie Krakowian i innych organizacjach pozarządowych), informacja o spotkaniach pojawiła się też w newsletterze MOWIS. W portalu społecznościowym FB promowane były zarówno odpłatnie jak i organicznie udostępniane na branżowych grupach (Federacja Małopolska Pozarządowa członkowie i sympatycy, NGO Kraków, Centrum Obywatelskie etc.)

Po każdym ze spotkań powstawało pisemne podsumowanie, które było rozsyłane drogą mailową do uczestników (mieli oni możliwość uzupełniania jego zapisów przez kilka dni po otrzymaniu

podsumowania), a następnie udostępniane na stronie www.cojeszcze.pl w zakładce „Konsultacje z NGO”. Niniejszy raport jest zebraniem opinii i postulatów zgłoszonych przez organizacje podczas wszystkich 11 spotkań.

Scenariusz i moderacja spotkań konsultacyjnych – Ewa Chromniak, Agnieszka Matuszyńska-Dziewitek, Fundacja Biuro Inicjatyw Społecznych. Opracowanie raportu podsumowującego proces konsultacyjny: Agnieszka Matuszyńska-Dziewitek.

Spotkaniom konsultacyjnym towarzyszyło pisemne zbieranie uwag i postulatów organizacji pozarządowych poprzez ankietę „Ocena jakości współpracy Urzędu Miasta Krakowa z Organizacjami Pozarządowymi”, ankietę „Mimochodem” przeprowadzaną podczas spotkań dedykowanych NGO oraz spot i sondaż „Co jeszcze?” skierowany do mieszkańców Krakowa, dystrybuowany m.in. w Bus TV. Raport podsumowujący wnioski z obydwu ankiet oraz sondażu jest przedmiotem odrębnych opracowań.

Na podstawie rezultatów procesu konsultacji będącego przedmiotem niniejszego raportu, powstał projekt założeń do WPW, w oparciu o współpracę z interdyscyplinarnym, międzysektorowym Zespołem ds. WPW, w skład którego weszli urzędnicy (w tym: koordynatorzy ds. współpracy z NGO), przedstawiciele Krakowskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, Komisji Dialogu Obywatelskiego i organizacji pozarządowych. Dokument, jakim jest Wieloletni Program Współpracy dotyczy rozwiązań systemowych, przekrojowo regulujących politykę Gminy w tym zakresie i tylko takie postulaty mają w nim swoje odzwierciedlenie. W założeniach do projektu znalazły się kierunki proponowanych zmian wynikające z konsultacji, przy czym część postulatów, z racji specyfiki WPW - zostało uogólnionych. Niemniej jednak raport będzie istotnym źródłem informacji szczegółowych, do którego Gmina – mamy nadzieję - będzie wracać przy realizacji poszczególnych założeń do WPW.

Z uwagi na wspomniany systemowy charakter WPW, postulaty branżowe zgłoszone podczas konsultacji nie będą miały w nim odzwierciedlenia, niemniej ich katalog zostanie przekazany wydziałom merytorycznym z prośbą o ich rozważenie przy przygotowaniu rocznych programów współpracy. Warto więc, aby organizacje również uczestniczyły w konsultacjach programów rocznych, wzmacniając głosy, które wybrzmiały podczas niniejszego procesu konsultacji.

Struktura raportu

Scenariusze spotkań konsultacyjnych z przedstawicielami organizacji pozarządowych jak i struktura niniejszego raportu, zostały stworzone w oparciu o założenia modelu współpracy, uwzględniającego **III płaszczyzny relacji** pomiędzy samorządem i organizacjami pozarządowymi, w ramach których powinna być rozwijana i budowana współpraca międzysektorowa. Są to:

I płaszczyzna - współpraca w zakresie tworzenia polityk publicznych, obejmująca m.in. takie zagadnienia jak:

- wspólne diagnozowanie problemów i potrzeb
- wzajemne informowanie się o planach, zamierzeniach i kierunkach działania
- wspólne tworzenie strategii, programów i innych dokumentów dotyczących działalności organizacji pozarządowych
- konsultowanie przez samorząd strategii, programów i innych dokumentów dotyczących organizacji pozarządowych
- wspólną ocenę skuteczności działań wynikających z realizacji strategii, programów i innych dokumentów dotyczących organizacji pozarządowych

II płaszczyzna - współpraca w realizacji zadań publicznych, zarówno finansowa jak i pozafinansowa, dotycząca m.in.

- współpracy finansowej (wsparcie/powierzenie realizacji zadania publicznego, składanie wniosków z pominięciem otwartego konkursu ofert (art.19a), regranting)
- udziału organizacji pozarządowych w komisjach konkursowych
- monitorowania i kontroli efektów realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe
- wspólnej realizacji projektów partnerskich
- udostępniania sprzętu, przestrzeni publicznej, na rzecz realizacji zadań publicznych przez organizacje pozarządowe
- wsparcia merytorycznego samorządu w realizacji zadań publicznych (np. w rozliczeniu zadania)

III płaszczyzna – infrastruktura współpracy, tworzenie warunków do społecznej aktywności, uwzględniająca m.in:

- czytelne zasady korzystania z mienia gminy (lokali, sprzętu) dla organizacji i inicjatyw obywatelskich
- program wspierania akcji informacyjno-promocyjnych realizowanych przez organizacje i inicjatywy obywatelskie z wykorzystaniem narzędzi jakie ma samorząd (np. portal internetowy, materiały informacyjne)
- system wsparcia informacyjno-szkoleniowo-doradczego dla organizacji pozarządowych i liderów lokalnych, w tym – ośrodek wsparcia organizacji pozarządowych
- program wspierania nowych organizacji, wolontariatu i aktywności obywatelskiej

- program wspierania organizacji pozarządowych z biznesem
- fundusz pożyczkowy i gwarancyjny, fundusz wkładów własnych
- ogólnodostępną aktualizowaną bazę organizacji pozarządowych
- organizację spotkań branżowych lub problemowych z organizacjami pozarządowymi
- organizację plenarnych dorocznych spotkań organizacji pozarządowych
- działalność Rady Działalności Pożytku Publicznego i innych ciał dialogu
- wspólne organizowanie wydarzeń lokalnych przez samorząd i organizacje
- program wsparcia w zakresie budowania porozumień federacji organizacji pozarządowych
- dofinansowanie lub organizacja wspólnych wyjazdów przedstawicieli organizacji na małopolskie lub ogólnopolskie fora inicjatyw pozarządowych
- budowanie partnerstw lokalnych

Oprócz postulatów związanych z przekrojowymi pomysłami na usprawnianie współpracy pomiędzy samorządem i NGO stanowiących część I raportu, w części II znalazł się katalog branżowych pomysłów na nowe zadania, które mogłyby być realizowane przez samorząd we współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Część I

Postulaty organizacji dotyczące współpracy z Gminą Miejską Kraków

Kluczowym postulatem „przekrojowym” dotyczącym wszystkich trzech płaszczyzn modelu współpracy, który wybrzmiewał wielokrotnie podczas spotkań z przedstawicielami III sektora, był postulat dotyczący **potrzeby budowania kultury współpracy pomiędzy samorządem i organizacjami pozarządowymi**, którą uczestnicy spotkań definiowali poprzez m.in.:

- większą otwartość i chęć współpracy z organizacjami pozarządowymi po stronie pracowników urzędu i jednostek gminnych - wg uczestników konsultacji postulat ten jako założenie fundamentalne, powinien znaleźć się w preambule Wieloletniego Programu Współpracy
- tworzenie przestrzeni dla NGO na bieżące zgłaszanie propozycji, uwag i rekomendacji dotyczących zarówno aspektów związanych z realizacją zadań publicznych, jak i jakością współpracy z urzędem
- lepszą komunikację opierającą się na odformalizowanym, zrozumiałym i zachęcającym do współpracy języku oraz atrakcyjnym, nowoczesnym przekazywaniu wizualnym
- większą inicjatywność urzędu w docieraniu z informacją do NGO
- upraszczanie nadmiernie rozbudowanych procedur
- udzielanie wsparcia w rozwiązywaniu pojawiających się sytuacji problemowych przy realizacji zadań publicznych
- budowanie partnerskich relacji w oparciu o świadomość odmiennej specyfiki funkcjonowania obydwu sektorów, wynikającą m.in. faktu, że dotykający znaczny odsetek organizacji brak zasobów – czasowych, kadrowych, finansowych, lokalowych, implikuje szereg następstw, którym należałoby się przyjrzeć z większą uwagą
- budowanie wzajemnego zaufania
- wzmocnienie pozycji koordynatorów współpracy z NGO w poszczególnych wydziałach merytorycznych
- uwzględnianie NGO jako partnera w realizacji zadań publicznych w dokumentach i programach strategicznych, innych niż programy współpracy.

Przedstawiciele organizacji w większości ocenili pozytywnie istniejące w Krakowie rozwiązania systemowe i dostępne narzędzia współpracy oraz potencjał jaki ze sobą niosą, natomiast założenia w oparciu o które samorząd buduje kulturę współpracy powinny wg NGO ulec modyfikacji.

Szczegółowe postulaty przedstawicieli III sektora zostały przedstawione poniżej w postaci listy, podzielonej na trzy części odpowiadające poszczególnym obszarom modelu.

Płaszczyzna I - Tworzenie polityk publicznych

- włączanie przedstawicieli III sektora w diagnozę lokalnych problemów, aby ogłaszane konkursy grantowe byłyby lepiej dopasowane do realnych potrzeb zarówno pod kątem zakresu wsparcia, jak i pod kątem podziału dostępnych środków na konkretne działania (NGO świetnie znają lokalne środowisko)
- potrzeba stworzenia odformalizowanych narzędzi diagnozy potrzeb i zbierania opinii (np. streetwork)
- zgromadzenie w jednym miejscu dostępnych badań dot. sytuacji Miasta Krakowa prowadzonych zarówno przez urząd, jednostki badawcze jak i same organizacje pozarządowe
- stworzenie możliwości zgłaszania tematów do badania (zapis dotyczący takiej możliwości znajduje się w aktualnym WPW, ale nie jest realizowany w praktyce)
- włączanie przedstawicieli III sektora do udziału w procesach konsultacyjnych na jak najwcześniejszym etapie (opracowane założenia dokumentów), co umożliwiłoby organizacjom biorącym udział w procesie realny wpływ na ostateczny kształt tworzonego dokumentu
- zapraszanie do udziału w procesach konsultacyjnych z większym wyprzedzeniem
- organizowanie procesów konsultacyjnych przy wykorzystaniu angażujących form i narzędzi (warsztaty, dyskusja moderowana, dyskusja z udziałem eksperta, etc.)
- zachęcanie do udziału w procesach konsultacyjnych poprzez opracowywanie materiałów będących przedmiotem konsultacji w sposób pozwalający na szybkie zapoznanie się z tematyką (zamiast czytania całego dokumentu), np. infografiki
- częstsza organizacja procesów konsultacyjnych adresowanych do różnych interesariuszy - z udziałem NGO, środowisk naukowych, biznesu, mieszkańców; konsultacje społeczne powinny być okazją do konfrontacji różnych potrzeb i punktów widzenia
- uczestnictwo przedstawiciela/li urzędu w spotkaniach konsultacyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem konsultacji Programów Współpracy
- opracowywanie i upowszechnianie raportów z realizacji procesów konsultacyjnych uwzględniających informację zwrotną urzędu odnośnie zgłaszanych podczas konsultacji postulatów (jeżeli samorząd nie jest w stanie ich wdrożyć, powinien poinformować o powodach)
- częstsze korzystanie z wiedzy eksperckiej przedstawicieli NGO
- uwzględnianie III sektora jako realizatora zadań publicznych w strategiach i dokumentach programowych
- tworzenie dokumentów strategicznych w sposób partycypacyjny (np. w taki sposób jak Strategia Rozwoju Kultury 2030)
- włączenie organizacji w monitoring i kontrolę realizacji zapisów dokumentów strategicznych, tworzenie zespołów monitorujących postępy w realizacji strategii
- publikacja ocen z realizacji programów i strategii miejskich
- zgromadzenie w jednym miejscu kluczowych z perspektywy NGO strategii i programów miejskich, aby nie trzeba ich było szukać na BIP
- informowanie organizacji o procesach konsultacyjnych, spotkaniach branżowych, konkursach ofert przez koordynatorów współpracy z NGO; przesyłanie w.wym. informacji do branżowych baz danych NGO, niezależnie od „zbiórczego” newslettera MOWISU
- tworzenie przestrzeni do współpracy w zakresie diagnozowania problemów i potrzeb organizacji
- promocja i edukacja dotycząca potrzeby udziału NGO w procesach konsultacyjnych
- bardziej precyzyjne profilowanie zaproszeń dla NGO do udziału w konsultacjach społecznych

- włączenie w dyskurs na temat współpracy z NGO radnych miejskich
- podejmowanie profesjonalnej, odpłatnej współpracy z ekspertami z III sektora przy tworzeniu diagnoz, strategii i dokumentów programowych
- budowanie zespołów (teambuilding) składających się z przedst. NGO i urzędników w celu wypracowywania nowych polityk – stworzenie takiej możliwości przez samorząd, wspólne wypracowywanie form pracy
- czerpanie z praktyki NGO, ale jednocześnie - współpraca z przedstawicielami środowisk naukowych przy diagnozowaniu problemów
- wzmocnienie głosu Komisji Dialogu Obywatelskiego
- tworzenie KDO o charakterze interdyscyplinarnym

Płaszczyzna II - współpraca w realizacji zadań publicznych

- tworzenie założeń konkursowych w oparciu o diagnozę potrzeb odbiorców, w tym – diagnozy wypracowane przez NGO
- organizowanie min. raz w roku spotkania dyskusyjno-ewaluacyjnego (merytorycznego) z urzędnikami zajmującymi się konkursami otwartymi, z którego wnioski będą wykorzystane do tworzenia założeń kolejnej edycji konkursu
- możliwość adresowania działań do bardzo lokalnych społeczności (np. mieszkańców jednej kamienicy) wraz z przekazaniem im adekwatnych narzędzi do działania.
- zmiana systemu zamieszczania plików do akceptacji (zarządzanego przez Wydział Promocji) – anonimowy system, brak informacji zwrotnej utrudnia współpracę
- wzmocnienie transparentności i jawności zasad współpracy poprzez publikowanie wszystkich dokumentów, które mają wpływ na realizację zadania publicznego na ogólnodostępnej stronie internetowej
- przekazywanie większej liczby zadań w ramach Budżetu Obywatelskiego do realizacji organizacjom pozarządowym, co pozwoli zmniejszyć potencjalne obciążenie wydziałów i w konsekwencji może zwiększyć ich zaangażowanie w BO
- stworzenie harmonogramu konkursów otwartych
- częstsze stosowanie mechanizmu regrantingu (szczególnie w obszarze zadań, których adresatem jest młodzież)
- cykliczna dyskusja na temat zapisów regulaminu konkursów otwartych
- zmiana punktacji przyznawanej za wkład własny finansowy (aktualnie zapisy niekorzystne dla organizacji, przyznawanie zbyt dużej liczby punktów za wysoki wkład finansowy, co dyskryminuje młodsze i mniej zamożne organizacje)
- zmniejszenie wysokości wymaganego finansowego wkładu własnego, przynajmniej dla młodych stażem organizacji (działających do 3 lat)
- dopuszczenie możliwości realizacji tych samych działań w kolejnych latach, jeżeli są to działania na które cały czas istnieje zapotrzebowanie wśród odbiorców
- przyznawanie w ramach otwartych konkursów ofert dotacji, które nie będą „obcinane“ o więcej niż 10% wnioskowanej kwoty – korzystniejsza z perspektywy potrzeb odbiorców działań NGO i efektywności realizacji zadania publicznego jest sytuacja, w której mniej podmiotów otrzymuje dotacje, ale nie mają problemów z realizacją zadania z powodu zbyt niskiego dofinansowania
- organizowanie konkursów, które preferują organizacje młode, do trzech lat działalności – przyznawanie punktów za „brak doświadczenia”,

- podniesienie limitów na obsługę i promocję projektów, obecne limity na ten rodzaj kosztów są zdecydowanie niewystarczające i/lub te koszty są chętnie obcinane przy dostosowaniu projektu do kwoty otrzymanej dotacji
- przyznawanie dodatkowych punktów w konkursach dla NGO działających lokalnie i znających środowisko lokalne w regulaminie konkursów (niekiedy w konkursach wygrywają organizacje spoza Krakowa)
- otwarte konkursy ofert powinny być ogłaszane końcem roku, aby zachować ciągłość działań, a proces podpisywania umów powinien być zdecydowanie krótszy
- skrócenie czasu na ocenę projektów
- uproszczenie procedury aplikowania oraz dyskusja na temat zapisów regulaminu przed ogłoszeniem konkursu (nie wystarczy wysłać wniosku w wersji elektronicznej, trzeba jeszcze wysłać wersję papierową, dołączyć statut i KRS - a przecież można go pobrać ze strony)
- więcej środków przyznawanych w trybie małych grantów 19 a
- intensywniejsza promocja innych form współpracy z samorządem, np. realizacji projektów partnerskich
- zorganizowanie spotkania poświęconego usprawnieniu funkcjonowaniu NAWIKUSA z udziałem urzędników i informatyków z którego wnioski zostaną wdrożone
- wprowadzenie rocznych transz środków, w miejsce kwartalnych, dla projektów wieloletnich
- wprowadzenie sprawozdawczości tylko na zakończenie roku, a jeżeli istnieje potrzeba sprawozdawczości kwartalnej - ograniczenie jej do sprawozdawczości merytorycznej, a nie finansowej
- zwiększenie limitów na koszty administracyjne w projektach, aby środki były adekwatne do ilości pracy poświęcanej na sprawy administracyjne
- zainicjowanie szerszej dyskusji na temat kształtu kontroli w projektach i reforma systemu monitoringu i kontroli realizacji zadań publicznych. Istnieje potrzeba położenia mocniejszych akcentów na jakość realizacji zadania, a nie tylko na poprawność dokumentacji finansowo-administracyjnej. Wyznaczenie dłuższego czasu na przygotowanie dokumentacji przedkładanej podczas kontroli.
- przyznawanie dodatkowych punktów w ocenie merytorycznej projektom międzypokoleniowym (dot. projektów realizowanych na rzecz seniorów)
- przyznawanie dodatkowych punktów w ocenie merytorycznej ofertom wspólnym
- upowszechnienie informacji o możliwości proponowania nowych zadań poprzez składanie oferty z własnej inicjatywy (art. 12 ustawy o dpp)
- więcej swobody dla organizacji realizujących zadania publiczne, mniej ingerowania w merytorykę przez urzędników
- wprowadzenie standardu komunikacji pomiędzy urzędnikami a organizacjami, które w większej mierze opierałyby się na kulturze informacji zwrotnej (feedback) np. w postaci ankiety ewaluacyjnej dla organizacji po współpracy z opiekunem projektu podczas realizacji zadania publicznego

Płaszczyzna III - infrastruktura współpracy, tworzenie warunków do społecznej aktywności

- konieczność zreformowania polityki lokalowej gminy uwzględniającej korzyści jakie niesie działalność organizacji dla mieszkańców oraz w większym stopniu zabezpieczająca potrzeby i interesy organizacji, w tym:
 - ✓ obniżenie wysokości stawek preferencyjnych najmu lokalu na prowadzenie bieżącej działalności
 - ✓ możliwość odliczenia od czynszu kosztów remontu i adaptacji
 - ✓ stworzenie mechanizmów „ochronnych“ dla NGO, które zainwestowały w remont lokalu po zakończeniu umowy najmu
 - ✓ stworzenie mechanizmów pozwalających na przejęcie lokalu przez inny podmiot (organizację), w sytuacji gdy jest on bezpośrednim kontynuatorem działalności do tej pory w tym miejscu prowadzonej
 - ✓ wprowadzenie możliwości rozliczania się za korzystanie z lokalu barterem (bardzo często mniejszych organizacji w ogóle nie stać na czynsz)
 - ✓ stworzenie zasad i kryteriów jakie musi spełniać impreza nieodpłatna, żeby miasto nie pobierało środków za udostępnienie przestrzeni miejskiej/lokalu
 - ✓ stworzenie aktualizowanej na bieżąco listy sal konferencyjnych, szkoleniowych, pomieszczeń biurowych, które mogą być nieodpłatnie użyczone NGO, znajdujących się w budynkach należących do Urzędu Miasta Krakowa, w jednostkach miejskich, miejskich instytucjach kultury i placówkach edukacyjnych oraz stworzenie procedury korzystania z tych zasobów. Sale i pomieszczenia oferowane przez MOWIS i CO nie zaspakajają wszystkich potrzeb krakowskich NGO, a poza tym często organizacje potrzebują sal dostępnych lokalnie.
- możliwość rejestrowania w KRS NGO pod adresem miejsc, w których prowadzone są działania na rzecz wspierania działalności NGO, np. Centrum Obywatelskie, MOWIS
- powołanie doradcy/pełnomocnika ds. organizacji pozarządowych – osoby łączącej ludzi sektora i samorządu, koordynatora współpracy z kompetencjami merytorycznymi, sprawczymi i interpersonalnymi
- wzmocnienie pozycji koordynatorów współpracy z NGO w wydziałach, ich rola jako „opiekunów NGO” udzielających kompleksowego wsparcia organizacjom, wychodzących z własnej inicjatywy do organizacji z propozycjami współpracy, dbającymi o komunikację i przepływ informacji; organizowanie min raz w roku spotkań NGO z koordynatorami współpracy w poszczególnych wydziałach
- ułatwienie dostępu i upowszechnienie informacji dotyczącej koordynatorów współpracy z NGO w poszczególnych wydziałach, ew. osób do których można się zwrócić z pytaniem o informację rozpoczynając współpracę z wydziałem
- cykliczne i konsekwentne działania służące poprawie jakości współpracy między organizacjami pozarządowymi, budowaniu zaufania i dobrych relacji, które byłyby inspirowane/ułatwiane przez urząd, np. pośrednictwo urzędu w zakresie rozwijania działań networkingowych między organizacjami pozarządowymi w celu wymiany informacji, wiedzy, zasobów i usług (np. organizacje mogą świadczyć dla siebie wzajemne usługi)
- wspieranie działań federalizacyjnych poprzez działania systematyczne, całoroczne, nie tylko poprzez organizację Święta NGO
- upowszechnienie informacji o istnieniu portalu ngo.krakow.pl

- modernizacja strony ngo.krakow.pl pod kątem jej funkcjonalności i przejrzystości (optymalnie - uwzględniająca uwagi przedstawicieli III sektora na temat potrzeb związanych ze stroną) - stworzenie czytelnej, przejrzystej, funkcjonalnej platformy która byłaby płaszczyzną do wymiany informacji pomiędzy samorządem i NGO
- stworzenie możliwości selekcjonowania informacji (branżowo) przesyłanych do organizacji w newsletterze MOWISu
- zamieszczenie w jednym miejscu informacji o możliwych formach współpracy zarówno finansowej, jak i niefinansowej
- uproszczenie procedury zgłaszania nowych NGO na stronie ngo.krakow.pl; lepsza promocja „mapy NGO” np. informacja w każdym newsletterze
- wykorzystanie Nawikusa jako narzędzia informowania o innych niż dotacyjne możliwościach współpracy, ale także programów strategicznych, kontaktów do koordynatorów współpracy z NGO w poszczególnych wydziałach
- stworzenie sieci lokalnych/dzielnicowych centrów wspierania organizacji pozarządowych; rozszerzenie działań Centrum Obywatelskiego na inne dzielnice (np. mobilne punkty w innych dzielnicach, oparcie się o współpracę z Radami Dzielnic, można połączyć z Punktami Informacyjnymi kierowanymi do mieszkańców w ramach działań rewitalizacyjnych).
- stworzenie inkubatora dla NGO. Postulat ten zrodził się w 2016 r. w wyniku spotkań dyskusyjnych prowadzonych przez Centrum Obywatelskie poświęconych polityce lokalowej miasta. Wg wstępnych ustaleń, miasto miało wyremontować budynek zlokalizowany możliwie blisko centrum miasta, w którym zostanie stworzony inkubator dla NGO z możliwością zarówno rejestrowania siedziby, jak i prowadzenia stałych działań/biur projektów i najmu okazjonalnego
- monitorowanie powstawania nowych NGO (KRS) i przekazywanie im informacji o możliwościach współpracy z UMK i poszczególnymi wydziałami merytorycznymi, tzw. „pakiet na start“ obejmujący informacje o dostępnej ofercie finansowej i niefinansowej, kontakty do koordynatorów NGO w wydziałach, kontakty do wszystkich miejsc w Krakowie, w których mogą uzyskać wsparcie informacyjno-edukacyjne
- współpraca z GUS przy aktualizacji baz danych NGO
- aktywniejsze zachęcanie organizacji do aktualizowania bazy danych na portalu ngo.krakow.pl (np. informacja o możliwości zamieszczenia/aktualizacji danych organizacji w każdym newsletterze)
- upowszechnianie info o miejskich kanałach promocyjnych z których bezpłatnie mogą korzystać NGO (ngo.krakow.pl, newsletter, portal FB, dwutygodnik Krakow.pl, telewizja BUS TV, etc.)
- szersze wykorzystanie narzędzi kampanii społecznych w promocji NGO przez urząd
- promowanie działalności NGO w pozytywny i zrozumiały dla mieszkańców sposób – np. więcej materiałów informacyjnych o NGO, żeby było widać że są i działają, „chwalenie się“ działaniami prowadzonymi przez NGO może być jednym z elementów strategii promocyjnej Miasta
- prowadzenie regularnej (np. raz w roku) diagnozy potrzeb szkoleniowych wśród organizacji i dopasowywania oferty szkoleniowej CO/MOWIS do tych potrzeb
- upowszechnienie informacji o różnych narzędziach wywierania wpływu, np. petycji, skargi, wniosku o DIP
- informowanie o płaszczyznach współpracy z NGO w nowoczesny, przystępny sposób np. do młodzieży
- więcej atrakcyjnych wizualnie i napisanych przystępnym językiem materiałów informacyjnych i edukacyjnych
- upowszechnienie informacji o możliwości wsparcia przy pisaniu projektów (szkolenia, doradztwo, mentoring)

- większy nacisk na wsparcie grup nieformalnych przez Centrum Obywatelskie
- intensywniejsza promocja Inicjatywy Lokalnej
- szerszy dostęp do wsparcia dla organizacji pozarządowych w Nowej Hucie, w tym w zakresie pomocy prawnej, źródeł finansowania, dostępności materiałów informacyjno-edukacyjnych przygotowanych w sposób przystępny
- dofinansowanie dla NGO które nie są OPP w zakresie kampanii reklamowej w mediach
- dofinansowanie do wspólnych wyjazdów NGO i urzędników na fora inicjatyw pozarządowych
- wprowadzenie odpłatności dla przedstawicieli NGO za udział w pracach komisji konkursowych oceniających projekty
- stworzenie funduszu pożyczkowego dla NGO
- wspieranie współpracy na linii NGO-biznes: włączanie NGO w realizację koncepcji „Firmy idei”; zpraszanie do współpracy nie tylko korporacji ale też MŚP i startupów; organizowanie konferencji i spotkań networkingowych; stworzenie w oparciu o ofertę NGO dla biznesu informatora konferencyjnego rozdawanego podczas spotkań z biznesem; tworzenie płaszczyzny do współpracy w kontekście zatrudniania osób niepełnosprawnych przez biznes
- lepsze przygotowanie urzędników do współpracy z NGO w zakresie roli współpracy międzysektorowej i pomagające w lepszym zrozumieniu zasad i specyfiki funkcjonowania organizacji (szkolenia dla urzędników, ze szczególnym uwzględnieniem koordynatorów współpracy)
- wzmocnienie zasobów kadrowych w MOWIS, ponieważ w kontekście zakresu zadań za jaki odpowiada są one zdecydowanie niewystarczające
- wzmocnienie potencjału osobowego wydziałów merytorycznych w zakresie współpracy z NGO
- wydziały współpracujące z NGO (a optymalnie – wszystkie Wydziały w UMK) – powinny min 1 dzień w tygodniu być otwarte do godz. 19, tak aby osoby które pracują miały szansę na załatwienie sprawy w urzędzie. (Jako dobra praktyka został podany przykład Miejskiego Centrum Dialogu, w którym odbywało się spotkanie konsultacyjne)
- wprowadzenie wymogu zatrudniania na stanowiskach związanych ze współpracą z NGO osób z odpowiednimi kompetencjami interpersonalnymi, które ułatwiają a nie utrudniają współpracę, stosowanie takiego doboru kadr urzędniczych, które budują kulturę współpracy
- lepsza współpraca i komunikacja międzywydziałowa, szczególnie w sferach – edukacja, polityka społeczna, kultura, seniorzy
- stworzenie możliwości połączenia sił NGO z samorządem żeby wpływać na prawodawstwo na szczeblu krajowym, wypracowanie ścieżki współpracy NGO z JST przy tworzeniu prawa krajowego
- podejmowanie profesjonalnej współpracy (zatrudnianie) do działań związanych m.in. z rewitalizacją przedstawicieli III sektora działających w tym obszarze
- wprowadzenie zmian w sposobie tytułowania załączników na BIP poprzez nadawanie im nazw (aktualnie trzeba otwierać je kolejno, żeby znaleźć odpowiedni dokument)
- włączenie w działania służące rozwijaniu współpracy na linii organizacje- biznes społecznego Doradcę Prezydenta Miasta Krakowa ds. E-administracji i Smart City

Część II

Pomysły na nowe zadania i rozwiązania

Młodzież i edukacja:

- wprowadzenie do Wieloletniego Programu Współpracy zagadnień przekrojowych dotyczących młodzieży (również tej powyżej 18 rż, do ok 30 rż) - obszar młodzieży jest w dotychczasowych programach rocznych (i poprzednim programie wieloletnim) niezagospodarowany (zgłaszane rekomendacje do kolejnych rocznych programów o poszerzeniu obszarów konkursów były odrzucane)
- stworzenie „Młodzieżowego Centrum Obywatelskiego” – miejsca, które byłoby przez młodzież współtworzone, gdzie odbywałyby się działania kierowane dla odbiorców tej grupy wiekowej, konsultacje – coś innego i bardziej otwartego niż domy kultury
- przeprowadzenie diagnozy potrzeb młodzieży (wg szerszej definicji) plus regularne, systemowe, udzielanie głosu młodzieży w sprawie ich potrzeb, otworzenie procesu konsultacji na młodzież, znalezienie sposobów na włączanie jej w proces podejmowania decyzji
- uruchomienie otwartego konkursu ofert w zakresie rozwijania przedsiębiorczości młodzieży, dającego możliwość sfinansowania np. pomysłu dotyczącego powołania eksperymentalnych podmiotów, w ramach których młodzi mogą się uczyć praktycznego działania i przedsiębiorczości
- realizacja działań służących edukacji międzykulturowej - w szkołach, przedszkolach i innych placówkach edukacyjnych - w Krakowie jest coraz więcej cudzoziemców, migrantów
- realizacja działań animacyjnych i edukacyjnych, umożliwiających docieranie do „zwykłego mieszkańca“, który nie korzysta z rozwiązań systemowych (np. dzieci i młodzież „uciekające“ od instytucji)
- uwzględnienie głosu dzieci w diagnozowaniu ich potrzeb i tworzeniu polityki edukacyjnej
- potrzeba rozwijania kompetencji ogólnotechnicznych, elektronicznych wśród dzieci i dorosłych oraz podnoszenia kompetencji cyfrowych
- realizacja kampanii informacyjnych i edukacyjnych nt. ważnych zjawisk społecznych
- organizowanie spotkań dla koordynatorów placówek dla dzieci, na wzór spotkań koordynatorów Centrum Aktywnego Seniora.

Antydyskryminacja, mniejszości:

- powołanie pełnomocnika/doradcy odpowiedzialnego za przeciwdziałania dyskryminacji
- wprowadzenie polityki antydyskryminacyjnej i polityki na rzecz migrantów do obszaru polityk miejskich oraz zadań publicznych realizowanych w ramach tych polityk
- przystąpienie GMK do Europejskiej Karty Równości
- cykliczne działania edukacyjne z zakresu tematyki antydyskryminacyjnej adresowane do urzędników (zasada antydyskryminacji i pomocy każdemu i każdej bez względu na osobiste przekonania, powinna stanowić fundament etyki urzędnika)
- realizacja działań związanych z monitoringiem przeciwdziałania przemocy
- potrzebna jest oferta dla obcokrajowców, którzy żyją w Krakowie, pomagająca im w adaptacji i integracji

- wspieranie działań antydyskryminacyjnych wymaga podejścia interdyscyplinarnego, gdyż mają one charakter interdyscyplinarny i przekrojowy

Sieciowanie i federalizacja:

- uruchomienie otwartego konkursu ofert dot. budowania reprezentacji NGO, wspierania sieciowania i federalizacji nie tylko poprzez doroczne Święto NGO, ale również działania prowadzone w formule całorocznej

Niepełnosprawni:

- potrzeba dofinansowania badań dla niepełnosprawnych, dorosłych sportowców, w ramach dotacji nie da się takich wydatków sfinansować
- potrzeba zabezpieczenia w placówkach wsparcia dziennego dla dzieci specjalistycznej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, logopedycznej, terapeutycznej. Nie ma dla takich usług finansowania w chwili obecnej
- większe wsparcie usług asystenckich, również takich, które są świadczone przez rodziców dla rodziców niepełnosprawnych dzieci – w chwili obecnej jest to zadanie zdecydowanie niedofinansowane a potrzeby są ogromne
- możliwość udzielania pomocy awaryjnej/wytnieniowej również dla rodzin opiekujących się osobami z niepełnosprawnościami – w chwili obecnej działa tylko dla grupy paliatywnej
- finansowanie mieszkań treningowych, w których osoby z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności mogą się uczyć usamodzielniania; treningów umiejętności poruszania się komunikacją miejską
- finansowanie rodzinnych domów opieki - nowe zadanie publiczne, w tej chwili w Krakowie nie funkcjonuje
- organizacja dowozu do szkół/ na zajęcia również dla osób po 24 r.ż.
- wzrost zatrudnienia urzędników znających język migowy w poszczególnych wydziałach i jednostkach miejskich, przez co osoby głuchonieme mają problem z załatwianiem spraw urzędowych
- stworzenie placówki medycznej dedykowanej odbiorcom z niepełnosprawnościami oraz szkolenia dla personelu medycznego z zakresu komunikacji i kontaktu z osobami o szczególnych potrzebach
- organizacja poradnictwa dla przyszłych rodziców dzieci z niepełnosprawnościami – na czym polega konkretne schorzenie i jak z nim żyć
- wprowadzenie programów edukacyjnych dla nauczycieli w szkołach integracyjnych
- organizacja specjalistycznego wsparcia edukacyjnego/doradczego dla organizacji działających w poszczególnych branżach (ze szczególnym uwzględnieniem organizacji działających na rzecz niepełnosprawnych, profilaktyki uzależnień)

Kultura:

- priorytety w zakresie współpracy z NGO (ze Strategii Rozwoju Kultury do 2030 r) to:
 - ✓ aktywizacja i wspieranie kreatywności lokalnej społeczności
 - ✓ stwarzanie dogodnych warunków do stałego rozwijania kompetencji społeczności w zakresie uczestnictwa w kulturze
 - ✓ stwarzanie artystom i twórcom kultury warunków dogodnych do rozwoju i pracy w Krakowie
 - ✓ kontynuacja i rozwijanie narzędzi wsparcia krakowskich artystów i twórców
 - ✓ budowanie prestiżu Nowej Huty poprzez utworzenie Parku Kulturowego Nowa Huta

- zwiększenie puli środków przeznaczonych na realizację zadań publicznych w obszarze kultury
- szersza współpraca NGO z instytucjami kultury, wspólne przedsięwzięcia i projekty – konkursy na projekty międzysektorowe
- w związku z tym, że systematycznie ubywa odbiorców kultury, istnieje potrzeba stwarzania mieszkańcom „okazji” do udziału w kulturze i sztuce, poprzez: urozmaicenie oferty, dostrzeganie różnych grup odbiorców, częstszy kontakt ze społecznością lokalną i bieżącą diagnozę nt potrzeb, łączenie różnych rodzajów kultury i sztuki w jednym projekcie, (oferty wspólne organizacji zajmujących się różnymi obszarami kultury/ sztuki,)
- lepsze wykorzystanie „na kulturę” zasobów typu forty
- poprawa infrastruktury nośników informacyjnych - więcej tablic, gdzie można zamieszczać bezpłatnie informacje o organizowanych imprezach/wydarzeniach
- umożliwienie artystom najmu sal po preferencyjnych stawkach
- stworzenie parku kulturowego dla artystów
- uproszczenie procedur np. w zakresie uzyskiwania zgody do grania na Rynku

Nowa Huta:

- kreowanie we współpracy z mieszkańcami i NGO wizji rozwoju Nowej Huty
- budowanie marki Nowej Huty i poczucia tożsamości lokalnej mieszkańców (np. tworzenie legend miejskich)
- popularyzacja wśród mieszkańców i turystów nowohuckiego dziedzictwa historycznego i kulturowego, oprowadzanie po Nowej Hucie (w ramach zadania zleconego NGO)
- rewitalizacja podwórek, terenów zielonych, organizacja pikników osiedlowych (zlecenie zadania, regranting)
- Nowa Huta jako przestrzeń rozwoju kultury społecznej
- wspieranie działań na rzecz upowszechniania obszarów przyrodniczo cennych, a przy tej okazji wykorzystania dobra wspólnego poprzez turystykę miejską, lokalne dziedzictwo w różnych wymiarach np. zielona Nowa Huta.

Seniorzy:

- więcej konkursów wzmacniających więzi międzypokoleniowe
- wprowadzenie bonów dla seniorów na korzystanie z usług np. fryzjera, kosmetyczki, kupno biletów do teatru czy kina
- wprowadzenie mobilnej biblioteki – dowożenie książek do domu seniorom, którzy nie są mobilni
- wzmocnienie pozycji doradcy ds. polityki senioralnej

Zdrowie:

- większe dofinansowanie dla funkcjonującego punktu w którym można anonimowo i nieodpłatnie wykonać badania w kierunku HIV, dostępność do tych badań w aktualnym wymiarze nie zaspokaja istniejącego zapotrzebowania
- rosnąca potrzeba badania również pod kątem HCV (można by w pakiecie robić badanie pod kątem HIV i HPV, przy jednym pobraniu krwi)

Innowacje społeczne:

- uruchomienie otwartego konkursu ofert na innowacyjne działania na styku sektorów - nowatorskie inicjatywy z różnych dziedzin, niemożliwe do sfinansowania w ramach „standardowych” konkursów ofert realizowanych przez UMK
- łączenie działań rozwoju przedsiębiorczości, które prowadzi GUP (dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej) z działaniami prowadzonymi przez Wydział Rozwoju

Podziękowania

Organizatorzy procesu konsultacyjnego składają podziękowania przedstawicielom wszystkich organizacji pozarządowych, które aktywnie i z zaangażowaniem włączyły się w proces tworzenia założeń do Wieloletniego Programu Współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi na lata 2019-2022.

Projekt „Opracowanie Wieloletniego Programu Współpracy Gminy Miejskiej Kraków z organizacjami pozarządowymi na lata 2019-2022” realizowany jest przez Fundację Biuro Inicjatyw Społecznych oraz Federację Małopolska Pozarządowa we współpracy z Miejskim Ośrodkiem Wspierania Inicjatyw Społecznych w Krakowie. Zadanie publiczne jest współfinansowane ze środków Miasta Krakowa